ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ CARL OTTO LENZ της 2ας Οκτωβρίου 1997 *

Α — Εισαγωγή

1. Στην παρούσα υπόθεση το Bundesfinanzhof υποβάλλει στο Δικαστήριο προδικαστικό ερώτημα που αφορά την ερμηνεία της Συνδυασμένης Ονοματολογίας του Κοινού Δασμολογίου (στο εξής: ΣΟ), όπως έχει διαμορφωθεί με το παράρτημα I του κανονισμού (ΕΟΚ) 2658/87 του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 1987, για τη δασμολογική και στατιστική ονοματολογία και το Κοινό Δασμολόγιο [1], που τροποποιήθηκε με τα παραρτήματα του κανονισμού (ΕΟΚ) 3174/88 της Επιτροπής, της 21ης Σεπτεμβρίου 1988, [2], του κανονισμού (ΕΟΚ) 2886/89 της Επιτροπής, της 2ας Αυγούστου 1989 [3], και του κανονισμού (ΕΟΚ) 2472/90 της Επιτροπής, της 31ης Ιουλίου 1990 [4]. Στη διαφορά της κύριας δίκης η Techex Computer + Grafik Vertriebs GmbH (στο εξής: προσφεύγουσα) και το Hauptzollamt München διαφωνούν ως προς τη δασμολογική κατάταξη των καλουμένων Vista Board. Σύμφωνα με όσα αναφέρει το Bundesfinanzhof στη διάταξη περί παραπομπής, πρόκειται για τυπωμένα κυκλώματα που προορίζονται για ενσωμάτωση σε αυτόματες μηχανές επεξεργασίας πληροφοριών και είναι εφοδιασμένα με ολοκληρωμένα κυκλώματα (μεταξύ άλλων, με επεξεργαστές γραφικών παραστάσεων και μνήμες) καθώς και με ενεργητικά και παθητικά δομικά στοιχεία. Τα κυκλώματα αυτά χρησιμεύουν για τη μετατροπή (δηλαδή την καταχώριση, επεξεργασία και απομνημόνευση) πληροφοριών υπό μορφή εικόνων που προέρχονται από εξωτερικές πηγές βίντεο (για παράδειγμα εικονολήπτες ή μαγνητοσκόπια) σε συνήθη τηλεοπτικά σήματα ή για την απεικόνιση γραφικών παραστάσεων.

2. Τα πραγματικά περιστατικά, σύμφωνα με την έκθεση ακροατηρίου του εισηγητή δικαστή, που είχε τεθεί υπόψη των διαδίκων και δεν αμφισβητήθηκε από αυτούς, είναι τα ακόλουθα: η προσφεύγουσα, κατά τα έτη 1988 έως 1991, εισήγαγε μέσω του Hauptzollamt München μεγάλο αριθμό Vista Board, που εκτελωνίστηκαν για ελεύθερη κυκλοφορία και κατατάχθηκαν, ως μέρη μηχανών της κλάσεως 8471, στην κλάση 8473 ΣΟ («Μέρη και εξαρτήματα (...) που αναγνωρίζονται ότι προορίζονται αποκλειστικά ή κύρια για τις μηχανές ή συσκευές των κλάσεων 8469 έως 8472»). Για τα εμπορεύματα αυτά καθορίστηκε δασμός ύψους 4 %.

3. Με τροποποιητική καταλογιστική απόφαση της 7ης Νοεμβρίου 1991 και απόφαση επί ενστάσεως της 28ης Δεκεμβρίου 1991 το Hauptzollamt München, αφού κατέληξε, έπειτα από έλεγχο, στο συμπέρασμα ότι δεν έχει σημασία το γεγονός ότι τα Vista Board μπορούν να επεξεργαστούν τόσο πληροφορίες όσο και εικόνες, κατέταξε το εμπόρευμα στην κλάση 8543 8080 ΣΟ 1991 («Μηχανές και συσκευές ηλεκτρικές που έχουν δική τους λειτουργία, που δεν κατονομάζονται ούτε περιλαμβάνονται

* Γλώσσα του πρωτοτύπου: η γερμανική.

1 — ΕΕ L 256, σ. 1.

2 — ΕΕ L 298, σ. 1.

3 — ΕΕ L 282, σ. 1.

4 — ΕΕ L 247, σ. 1.

αλλού στο κεφάλαιο αυτό (85): άλλες μηχανές και συσκευές: άλλες») και επέβαλε επ' αυτών δασμό ύψους 7 %. Το Hauptzollamt ζήτησε εκ των υστέρων την αντίστοιχη διαφορά δασμού.

4. Στις 6 Οκτωβρίου 1994 το Finanzgericht απέρριψε την προσφυγή που ασκήθηκε κατά των αποφάσεων αυτών, με την αιτιολογία ότι η μετατροπή των πληροφοριών υπό μορφή εικόνων που προέρχονται από εξωτερικές πηγές βίντεο σε συνήθη τηλεοπτικά σήματα αποτελεί «ειδικό έργο», που αποκλείει την κατάταξη των εμπορευμάτων, ως μονάδων αυτομάτων μηχανών επεξεργασίας πληροφοριών, στην κλάση 8471 ΣΟ. Κατά το σκεπτικό του Finanzgericht, η επεξεργασία εικόνων αποτελεί διαφορετική λειτουργία από την καθαρή επεξεργασία πληροφοριών. Ως προς τη δασμολογική κατάταξη, τα Vista Board πρέπει να θεωρηθούν ως άλλες ηλεκτρικές μηχανές που έχουν δική τους λειτουργία και να καταταγούν στη διάκριση 8543 8080 ΣΟ 1991 (διάκριση 8543 8090 ΣΟ 1988 έως 1990).

5. Η Techex άσκησε αναίρεση ενώπιον του Bundesfinanzhof και, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στη διάταξη περί παραπομπής, υποστήριξε κατ' ουσίαν ότι το εισαχθέν προϊόν αποτελεί κάρτα γραφικών παραστάσεων υψηλής ποιότητας. Δεν χρησιμεύει αποκλειστικά για την επεξεργασία εικόνων και τη λήψη σημάτων από εικονολήπτες βίντεο. Το γεγονός ότι πάνω στην κάρτα έχει τοποθετηθεί ένας μετατροπέας αναλογικού σήματος σε ψηφιακό προς τον σκοπό λήψεως εξωτερικών αναλογικών σημάτων δεν επιβάλλει διαφορετικό συμπέρασμα. Η επεξεργασία εικόνων, συμπεριλαμβανομένων των σημάτων από εικονολήπτες βίντεο, αποτελεί μια μορφή επεξεργασίας πληροφοριών, με αποτέλεσμα το Vista Board να μην επιτελεί δική του λειτουργία και να πρέπει να καταταγεί στη δασμολογική κλάση 8471 ΣΟ.

6. Στην παρούσα υπόθεση κρίσιμες είναι οι ακόλουθες κλάσεις της Συνδυασμένης Ονοματολογίας που ίσχυε για τα έτη 1988 έως 1991:

— Η κλάση 8471 ΣΟ (τμήμα XVI, κεφάλαιο 84):

«8471 Αυτόματες μηχανές επεξεργασίας πληροφοριών και μονάδες (στοιχεία) αυτών· μαγνητικές ή οπτικές διατάξεις ανάγνωσης, μηχανές εγγραφής των πληροφοριών σε υπόθεμα με κωδικοποιημένη μορφή και μηχανές επεξεργασίας των πληροφοριών αυτών, που δεν κατονομάζονται ούτε περιλαμβάνονται αλλού»·

— η διάκριση 8543 8090 ΣΟ 1988 έως 1990 (τμήμα XVI, κεφάλαιο 85):

«8543 Μηχανές και συσκευές ηλεκτρικές που έχουν δική τους λειτουργία, που δεν κατονομάζονται ούτε περιλαμβάνονται αλλού στο κεφάλαιο αυτό:

(...)

8543 80 — άλλες μηχανές και συσκευές:

(...)

8543 8090 — — άλλες μηχανές και συσκευές»·

— η διάκριση 8543 8090 ΣΟ 1988 έως 1990 αντικαταστάθηκε με τη διάκριση 8543 8080 ΣΟ 1991, που έχει ανάλογη διατύπωση («Μηχανές και συσκευές ηλεκτρικές που έχουν δική τους λειτουργία, που δεν κατονομάζονται ούτε περιλαμβάνονται αλλού στο κεφάλαιο αυτό: άλλες μηχανές και συσκευές: άλλες»).

7. Η σημείωση 5 Β του κεφαλαίου 84 ΣΟ έχει ως εξής:

«Οι αυτόματες μηχανές επεξεργασίας πληροφοριών μπορεί να παρουσιάζονται με μορφή συστημάτων που περιλαμβάνουν ποικίλο αριθμό χωριστών μονάδων, που είναι τοποθετημένες η καθεμία μέσα στο δικό της περίβλημα. Μπορεί να θεωρηθεί ότι αποτελεί μέρος του πλήρους συστήματος κάθε μονάδα που συγκεντρώνει ταυτόχρονα τις παρακάτω προϋποθέσεις:

α) που μπορεί να συνδεθεί με την κεντρική μονάδα επεξεργασίας είτε απ' ευθείας είτε μέσω μιας ή περισσοτέρων άλλων μονάδων·

β) που είναι ειδικά κατασκευασμένη ως μέρος τέτοιου συστήματος (πρέπει, ιδίως, εφόσον δεν πρόκειται για μονάδα παροχής ηλεκτρικής ενέργειας, να μπορεί αυτή να δέχεται ή να παρέχει στοιχεία σε μορφή — κώδικα ή σημάτων — που να μπορεί να χρησιμοποιηθεί από το σύστημα).

Όταν παρουσιάζονται ξεχωριστά, οι μονάδες του είδους αυτού υπάγονται επίσης στην κλάση 8471.

Οι μηχανές που ενσωματώνουν αυτόματη μηχανή επεξεργασίας πληροφοριών ή που εργάζονται σε συνδυασμό με μια τέτοια μηχανή και εκτελούν ειδικό έργο αποκλείονται από την κλάση 8471. Οι μηχανές αυτές κατατάσσονται στην αντίστοιχη για το έργο αυτό κλάση ή, αν δεν υπάρχει, σε υπολειμματική κλάση.»

8. Επ' αυτού το Συμβούλιο Τελωνειακής Συνεργασίας εξέδωσε τις ακόλουθες επεξηγηματικές σημειώσεις του εναρμονισμένου συστήματος [5].

— «Σύμφωνα με τις διατάξεις της τελευταίας παραγράφου της σημειώσεως 5 Ε του κεφαλαίου 84, για τις μηχανές που

5 — Οι επεξηγηματικές αυτές σημειώσεις δημοσιεύονται από το ίδιο το Συμβούλιο στη γαλλική και αγγλική γλώσσα και μπορούν, σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου, να θεωρηθούν ως στοιχεία ερμηνείας του Δασμολογίου· απόφαση της 19ης Μαΐου 1994, C-11/93, Siemens Nixdorf (Συλλογή 1994, σ. I-1945, σκέψη 12). Στη συνέχεια οι αναφορές στις επεξηγηματικές σημειώσεις γίνονται σύμφωνα με τη γερμανική μετάφραση που εξέδωσε το γερμανικό Ομοσπονδιακό Υπουργείο Οικονομικών.

προορίζονται για μια ειδική λειτουργία και που φέρουν ενσωματωμένη ή εργάζονται σε συνδυασμό με αυτόματη μηχανή επεξεργασίας πληροφοριών, με την οποία είναι συνδεδεμένες, ισχύουν οι ακόλουθες αρχές κατατάξεως:

1) (...)

2) Οι μηχανές που εργάζονται μεν σε συνδυασμό με αυτόματη μηχανή επεξεργασίας πληροφοριών — με την οποία είναι συνδυδεμένες —, αλλά (συνολικά) επιτελούν ίδια λειτουργία, διαφορετική από την επεξεργασία πληροφοριών, πρέπει να κατατάσσονται ως εξής:

Η αυτόματη μηχανή επεξεργασίας πληροφοριών πρέπει να κατατάσσεται μόνη της στη δασμολογική κλάση 8471. Οι υπόλοιπες μηχανές πρέπει να κατατάσσονται στην κλάση που αντιστοιχεί στη λειτουργία τους, εφόσον το σύνολο δεν πρέπει να καταταχθεί σε μια άλλη κλάση του κεφαλαίου 84, 85 ή 90, σύμφωνα με τη σημείωση 4 επί του τμήματος XVI» [6].

9. Η επεξηγηματική σημείωση επί της κλάσεως 8471 ΣΟ περί «Αυτομάτων μηχανών επεξεργασίας πληροφοριών και μονάδων (στοιχείων) αυτών» είναι διατυπωμένη ως εξής:

«Η επεξεργασία πληροφοριών συνίσταται στην αξιοποίηση πληροφοριών κάθε είδους με εκ των προτέρων καθορισμένα λογικά βήματα και για έναν ή περισσότερους συγκεκριμένους σκοπούς.

(...)»

10. Κατά την άποψη του Bundesfinanzhof, η επεξεργασία εικόνων, όπως αυτή που μπορεί να πραγματοποιηθεί με τα εισαχθέντα εμπορεύματα, θα μπορούσε, υπό ευρεία τεχνολογική έννοια, να χαρακτηριστεί και ως επεξεργασία πληροφοριών. Επομένως, δεδομένου ότι η διαφορά θέτει ζητήματα ερμηνείας του κοινοτικού δικαίου το Bundesfinanzhof υπέβαλε στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

«1) Έχει η σημείωση 5 Β του κεφαλαίου 84 του Κοινού Δασμολογίου (Συνδυασμένες Ονοματολογίες 1988 έως 1991) την έννοια ότι η επεξεργασία εικόνων, όπως μπορεί να πραγματοποιηθεί με τα περιγραφόμενα αναλυτικότερα στο σκεπτικό Vista Board, πρέπει να θεωρηθεί ως "ειδικό έργο/ίδια λειτουργία" υπό την έννοια της παρατεθείσας διατά-

6 — Η σημείωση 5 Ε του κεφαλαίου 84, για την οποία κάνει λόγο η επεξηγηματική σημείωση, αντιστοιχεί στην τελευταία παράγραφο της πρώην σημειώσεως 5 Β του κεφαλαίου 84. Είναι διατυπωμένη ως εξής: «Οι μηχανές που προορίζονται για μια ειδική λειτουργία διαφορετική από εκείνη της επεξεργασίας πληροφοριών και που φέρουν ενσωματωμένη ή εργάζονται σε συνδυασμό με αυτόματη μηχανή επεξεργασίας πληροφοριών ταξινομούνται στην κλάση που αντιστοιχεί στη λειτουργία τους ή, αν δεν υπάρχει, σε μια υπολειπόμενη κλάση [κανονισμός (ΕΚ) 3009/95 της Επιτροπής, της 22ας Δεκεμβρίου 1995, που τροποποιεί το παράρτημα Ι του κανονισμού (ΕΚ) 2658/87 του Συμβουλίου, ΕΕ 1995, L 319, σ. 1).

ξεως, ήτοι ως λειτουργία διαφορετική από την επεξεργασία πληροφοριών, πράγμα το οποίο έχει ως συνέπεια ότι αποκλείεται η κατάταξη των εμπορευμάτων αυτών στην κλάση 8471;

2) Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στο ερώτημα 1:

Έχει η κλάση 8543 (εν προκειμένω: διάκριση 8543 8080 της Συνδυασμένης Ονοματολογίας 1991, διάκριση 8543 8090 των Συνδυασμένων Ονοματολογιών 1988 έως 1990) την έννοια ότι ο όρος "(άλλες) ηλεκτρικές μηχανές (...) που έχουν δική τους λειτουργία, που δεν κατονομάζονται ούτε περιλαμβάνονται αλλού στο κεφάλαιο", περιλαμβάνουν προϊόντα όπως τα Vista Board (1) και όταν αυτά λόγω της κατασκευής τους μπορούν να χρησιμοποιηθούν όχι μόνο για την επεξεργασία εικόνων αλλά και ως κάρτες γραφικών παραστάσεων για αυτόματες μηχανές επεξεργασίας πληροφοριών;

3) Σε περίπτωση αρνητικής απαντήσεως στο ερώτημα 2:

Σε ποια άλλη δασμολογική κλάση μπορούν να καταταγούν προϊόντα όπως τα Vista Board (1);»

Β — Η γνώμη μου επί της υποθέσεως

11. Ξεκινώντας τις παρατηρήσεις μου θα ήθελα να διευκρινίσω ποιες ιδιότητες των Vista Board μπορούν να θεωρηθούν αμφισβητούμενες και ποιες μπορούν να θεωρηθούν μη αμφισβητούμενες, ενόψει των προτάσεων των διαδίκων, των γραπτών απαντήσεων της Επιτροπής στις ερωτήσεις του Δικαστηρίου και κατόπιν της προφορικής διαδικασίας.

12. Είναι αναμφισβήτητο ότι τα Vista Board επιτελούν τις λειτουργίες συνηθισμένων καρτών γραφικών, που κατατάσσονται στη δασμολογική κλάση 8471 της ΣΟ: «Αυτόματες μηχανές επεξεργασίας πληροφοριών και μονάδες (στοιχεία) αυτών (...)». Είναι περαιτέρω αναμφισβήτητο ότι οι λειτουργίες των Vista Board υπερβαίνουν τη λειτουργία συνηθισμένων καρτών γραφικών. Αμφισβητείται όμως σε ποια έκταση υπερβαίνουν τη λειτουργία αυτή.

13. Η προσφεύγουσα της κυρίας δίκης υποστηρίζει ότι η διαφορά από τις συνηθισμένες κάρτες γραφικών συνίσταται μόνο σε μια υψηλότερη ποιότητα της παρουσιάσεως και αναλύσεως των εικόνων και σε έναν ταχύτερο σχηματισμό των εικόνων. Οι ιδιότητες αυτές καθίστανται όλο και σημαντικότερες, ενόψει των προγραμμάτων που έχουν όλο και περισσότερες απαιτήσεις, όπως είναι τα Microsoft-Windows. Κάθε συνηθισμένος στο εμπόριο προσωπικός υπολογιστής μπορεί να εμφανίσει στην οθόνη φυσικές εικόνες, οι οποίες μπορούν, με τη βοήθεια της κάρτας γραφικών να

αποτελέσουν αντικείμενο τροποποιήσεων και επεξεργασίας. Εκτός αυτού υπάρχουν εν τω μεταξύ προγράμματα που περιέχουν σειρές διαδοχικών εικόνων. Για όλες αυτές τις λειτουργίες αρκεί μια καλή κάρτα γραφικών. Τα Vista Board εργάζονται απλώς ταχύτερα και με μεγαλύτερη ανάλυση. Η επεξεργασία κινητών εικόνων σε πραγματικό χρόνο δεν είναι δυνατή. Τα Vista Board μπορούν απλώς να ψηφιοποιούν στιγμιαίες λήψεις.

14. Οι ισχυρισμοί αυτοί αμφισβητούνται από την Επιτροπή, η οποία αναφέρεται στην περιγραφή του προϊόντος την οποία κάνει η επιχείρηση. Κατά την άποψή της, ένα Vista Board επιτελεί σημαντικά περισσότερες λειτουργίες απ' ό,τι μια συνηθισμένη κάρτα γραφικών. Σύμφωνα με την περιγραφή του προϊόντος, το Vista Board είναι εξίσου ενδεδειγμένο για την παραγωγή γραφικών παραστάσεων και την επεξεργασία εικόνων βίντεο. Το γεγονός ότι τα Vista Board δεν μπορούν να συγκριθούν με τις συνηθισμένες κάρτες γραφικών προκύπτει από τη σημαντικά υψηλότερη τιμή τους [7]. Καθοριστική για την αγορά ενός τόσο ακριβού προϊόντος αντί μια συνηθισμένης κάρτας γραφικών είναι επομένως μόνο η πρόσθετη λειτουργία. Η Επιτροπή αμφισβητεί ότι η λειτουργία αυτή μπορεί να χαρακτηριστεί ως απλή ποιοτική βελτίωση σε σχέση με τις συνηθισμένες κάρτες γραφικών.

15. Είναι αναμφισβήτητο ότι τα Vista Board διαθέτουν τελικώς τη δυνατότητα να μετατρέπουν εξωτερικά αναλογικά σήματα, τα οποία προέρχονται π.χ. από βιντεοκάμερες, σε ψηφιακά σήματα, ώστε να έχουν μορφή κατάλληλη για να τα επεξεργαστεί ο υπολογιστής. Υπάρχει εξάλλου ομοφωνία ως προς το ότι αυτό αποτελεί λειτουργία της επεξεργασίας πληροφοριών. Αμφισβητείται όμως πώς πρέπει να καταταγούν τα Vista Board στη ΣΟ βάσει της ιδιότητας αυτής.

16. Όσον αφορά το ερώτημα κατά πόσον τα Vista Board αποτελούν απλώς κάρτες γραφικών καλύτερης ποιότητας, δεν είναι έργο του Δικαστηρίου, αλλά αντίθετα του εθνικού δικαστηρίου, να αποφανθεί επ' αυτού, ενδεχομένως έπειτα από πραγματογνωμοσύνη. Αυτό το σημείο θα διευκρινιστεί περισσότερο στη συνέχεια [8]. Κατ' αρχάς είναι σημαντικό να επισημανθεί ότι υπάρχει ομοφωνία ως προς το ότι όλες οι λειτουργίες των Vista Board περιλαμβάνονται στην επεξεργασία πληροφοριών. Αμφισβητείται μόνον αν θα πρέπει οπωσδήποτε η κατάταξή τους να γίνει στην κλάση 8471 της ΣΟ [«Αυτόματες μηχανές επεξεργασίας πληροφοριών και μονάδες (στοιχεία) αυτών (...)»].

17. Κατά την άποψη της προσφεύγουσας, μπορεί να γίνει λόγος για κατάταξη μόνο σ' αυτή την κλάση, διότι κατά την επεξεργασία πληροφοριών δεν μπορεί να γίνει διάκριση αναλόγως της πηγής των πληροφοριών. Η επεξεργασία εικόνων, όπως πραγματοποιείται από τα Vista Board βάσει της πρόσθετης λειτουργίας τους, αποτελεί απλώς μια δυνατότητα χρήσεως της μηχανής επεξεργασίας πληροφοριών.

7 — Σύμφωνα με τα στοιχεία που αναφέρει η Επιτροπή στη γραπτή απάντησή της του Απριλίου 1997, η τιμή αυτή υπερβαίνει τα 10 000 γερμανικά μάρκα (DM) πλέον ΦΠΑ.

8 — Βλ. πιο κάτω, σημεία 33 και 34.

18. Η Επιτροπή πάντως διακρίνει μεταξύ της γενικής επεξεργασίας πληροφοριών, δηλαδή της επεξεργασίας πληροφοριών υπό στενή έννοια, και της επεξεργασίας εικόνων. Μόνον η πρώτη αποτελεί επεξεργασία πληροφοριών κατά την έννοια της ΣΟ και επομένως κατατάσσεται στην κλάση 8471. Συναφώς, η Επιτροπή στηρίζεται, μεταξύ άλλων, στις επεξηγηματικές σημειώσεις του εναρμονισμένου συστήματος για την κλάση 8471, σύμφωνα με τις οποίες η επεξεργασία πληροφοριών συνίσταται στην αξιοποίηση πληροφοριών κάθε είδους. Δεδομένου ότι τα Vista Board εξυπηρετούν αποκλειστικά την επεξεργασία σημάτων εικόνας, δεν επεξεργάζονται πληροφορίες κάθε είδους και δεν μπορούν να καταταγούν στην κλάση 8471. Πρέπει επομένως να θεωρηθούν ως μηχανές που εκτελούν ειδικό έργο κατά την έννοια της σημειώσεως 5 Β του κεφαλαίου 84 και να καταταγούν ανάλογα με τη λειτουργία τους. Όπως υποστηρίζει περαιτέρω η Επιτροπή, δεν είναι εξάλλου λογικό να κατατάσσεται κάθε επεξεργασία πληροφοριών στην κλάση 8471, διότι αυτό θα οδηγούσε σε υπερβολική διεύρυνση της κλάσεως αυτής.

19. Από τις επεξηγηματικές σημειώσεις του εναρμονισμένου συστήματος που αφορούν τη σημείωση 5 Ε [9] του κεφαλαίου 84 ΣΟ προκύπτει ότι το «ειδικό έργο» πρέπει να είναι διαφορετικό από την επεξεργασία πληροφοριών. Έτσι και το Δικαστήριο, με την απόφαση Siemens Nixdorf, αναφερόμενο στις επεξηγηματικές σημειώσεις του Συμβουλίου Τελωνειακής Συνεργασίας, αποφάνθηκε ότι οι συσκευές που είναι συνδεδεμένες με αυτόματη μηχανή επεξεργασίας δεδομένων και προορίζονται να λειτουργούν σε συνδυασμό με αυτή δεν πρέπει να θεωρείται ότι επιτελούν ίδια λειτουργία, παρά μόνον αν επιτελούν λειτουργία άλλη από την επεξεργασία πληροφοριών [10]. Ως επεξεργασία πληροφοριών όμως, κατά την έννοια της ΣΟ, νοείται, όπως προαναφέρθηκε, η επεξεργασία πληροφοριών κάθε είδους. Κατά την άποψη της Επιτροπής, αυτό σημαίνει ότι οι μηχανές που μπορούν να επεξεργαστούν πληροφορίες ενός μόνο συγκεκριμένου είδους δεν μπορούν να καταταγούν στην κλάση αυτή.

20. Η άποψη αυτή δεν είναι ορθή. Ακόμη και ένας «συνηθισμένος» προσωπικός υπολογιστής περιέχει τμήματα που μπορούν να επεξεργαστούν μόνον πολύ συγκεκριμένες πληροφορίες. Έτσι το πληκτρολόγιο δέχεται μόνον τα στοιχεία που του διαβιβάζονται διά της αφής. Δεν μπορεί να επεξεργαστεί οπτικά ή ακουστικά σήματα. Εν τούτοις κατατάσσεται στην κλάση 8471, δηλαδή στον τομέα της επεξεργασίας πληροφοριών. Στον όρο «πληροφορίες κάθε είδους» προσδίδεται επομένως ευρεία έννοια.

21. Εξάλλου, η Επιτροπή αντιφάσκει, όταν υποστηρίζει ότι τα Vista Board σε μερικά έτη θα περιλαμβάνονται, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, στον τομέα της επεξεργασίας πληροφοριών και επομένως θα κατατάσσονται στη δασμολογική κλάση 8471. Οι ικανότητες των Vista Board όμως δεν θα έχουν εν τω μεταξύ μεταβληθεί. Θα εξακολουθούν να μπορούν να επεξεργάζονται μόνο σήματα εικόνας. Αν παρ' όλ' αυτά θα είναι δυνατή η υπαγωγή τους στην έννοια της επεξεργασίας πληροφοριών, αυτό σημαίνει ότι ο όρος «πληροφορίες κάθε είδους» έχει οπωσδήποτε ευρεία έννοια.

9 — *Η σημείωση 5 Ε του κεφαλαίου 84 αντιστοιχεί στην πρώην* σημείωση 5 Β, τελευταία παράγραφος (βλ. σχετικά και την υποσημείωση 6).

10 — Απόφαση Siemens Nixdorf (όπ.π. υποσημείωση 5, σκέψη 15).

Αυτό σημαίνει ότι η κατάταξη αυτή είναι δυνατή και για μηχανές που μπορούν να επεξεργαστούν μόνον πολύ συγκεκριμένες πληροφορίες. Από τη διατύπωση της κλάσεως 8471 καθώς και από τις αντίστοιχες σημειώσεις και επεξηγηματικές σημειώσεις δεν προκύπτουν επομένως ενδείξεις υπέρ της προτεινομένης από την Επιτροπή διακρίσεως μεταξύ επεξεργασίας πληροφοριών υπό στενή έννοια και επεξεργασίας εικόνων.

22. Η Επιτροπή στηρίζει τη διάκριση που προτείνει, μεταξύ άλλων, σε μια απόφαση της επιτροπής εναρμονισμένου συστήματος, της 18ης Νοεμβρίου 1996, που αφορούσε τη δασμολογική κατάταξη του καλουμένου «Media Composer». Αυτή η απόφαση έχει γίνει εν τω μεταξύ δεκτή, σύμφωνα με τα στοιχεία της Επιτροπής, ως «απόφαση περί κατατάξεως» [11]. Αυτό το Media Composer είναι, σύμφωνα με τα στοιχεία της Επιτροπής, ένα σύστημα επεξεργασίας πληροφοριών, που έχει σχεδιαστεί για την εγγραφή ψηφιακών εικόνων βίντεο, την παραγωγή αποτελεσμάτων (εφφέ) βίντεο και το μοντάζ και την τελική διαμόρφωση προγραμμάτων βίντεο για τις εκπομπές τηλεοράσεως. Περιέχει, μεταξύ άλλων, μια κεντρική μονάδα επεξεργασίας πληροφοριών, ένα ειδικό πρόγραμμα και μια κάρτα NuVista, που, σύμφωνα με τα στοιχεία της Επιτροπής, επιτελεί τις ίδιες λειτουργίες με τα επίδικα εν προκειμένω Vista Board. Χωρίς το ειδικό πρόγραμμα και διάφορα άλλα συστατικά μέρη, το σύστημα αυτό θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί και ως σύστημα επεξεργασίας πληροφοριών.

23. Αυτό το Media Composer κατετάγη τελικώς από την επιτροπή εναρμονισμένου συστήματος, με ψήφους 18 έναντι 3, στη δασμολογική κλάση 8543. Είχε δε υποστηριχθεί σχετικά ότι το προϊόν, καθεαυτό, αποτελούσε ένα σύστημα επεξεργασίας πληροφοριών, που θα μπορούσε να καταταγεί στην κλάση 8471. Όπως όμως προέκυπτε από την ύπαρξη διαφόρων ειδικών συστατικών μερών του, το σύστημα είχε σχεδιαστεί ειδικά για την επεξεργασία εικόνων βίντεο και γι' αυτό, κατ' εφαρμογή της σημειώσεως 4 του τμήματος XVI και της σημειώσεως 5 Ε του κεφαλαίου 84, αποκλειόταν η κατάταξή του στην κλάση 8471 [12]. Η εφαρμογή της σημειώσεως 4 του τμήματος XVI επέβαλλε την κατάταξη στην κλάση 8543.

24. Για μια ακριβή σύγκριση των λειτουργιών ενός Media Composer και των εν προκειμένω επιδίκων Vista Board θα χρειαζόταν ένας ειδικός. Εκ πρώτης όψεως όμως είναι ήδη σαφές ότι στη μία περίπτωση πρόκειται για ένα σύστημα που έχει σχεδιαστεί για μια ειδική λειτουργία, ενώ στη δεύτερη περίπτωση — στην περίπτωση των Vista Board — πρόκειται απλώς για ένα μέρος τέτοιου συστήματος. Αυτό επιβεβαιώνεται από το γεγονός ότι η επιτροπή εναρμονισμένου συστήματος στήριξε την απόφασή της περί κατατάξεως, μεταξύ άλλων, στη σημείωση 4 του τμήματος XVI. Η σημείωση αυτή είναι διατυπωμένη ως εξής:

«Όταν μια μηχανή ή ένας συνδυασμός μηχανών αποτελείται από διάφορα στοιχεία (έστω και χωρισμένα ή συνδυασμένα μεταξύ τους με σωληνώσεις, διατάξεις μετάδοσης της κίνησης, ηλεκτρικά καλώδια και άλλη διευθέτηση) για να εξασφαλίζουν όλα μαζί μια ακριβώς καθορισμένη λει-

11 — Πρόκειται για την έγκριση και τη θέση σε ισχύ των αποφάσεων της επιτροπής εναρμονισμένου συστήματος όσον αφορά την κατάταξη εμπορευμάτων.

12 — Η σημείωση 5 Ε του κεφαλαίου 84 αντιστοιχεί στην πρώην σημείωση 5 Β, τελευταία παράγραφος (βλ. σχετικά και την υποσημείωση 6).

τουργία που περιλαμβάνεται σε μια από τις κλάσεις του κεφαλαίου 84 ή του κεφαλαίου 85, το σύνολο κατατάσσεται στην κλάση που αντιστοιχεί στη λειτουργία που εξασφαλίζει.»

25. Από αυτό προκύπτει τουλάχιστον ότι το Media Composer πρέπει να θεωρηθεί ως λειτουργική ενότητα, που επιτελεί στο σύνολό της μία μόνο και επακριβώς καθορισμένη λειτουργία. Πρέπει επομένως να καταταγεί σύμφωνα με αυτή τη μοναδική λειτουργία. Ως τέτοια ειδική λειτουργία θεωρήθηκε εν προκειμένω η εγγραφή εικόνων βίντεο, η παραγωγή αποτελεσμάτων (εφφέ) βίντεο και το μοντάζ και η τελική διαμόρφωση προγραμμάτων βίντεο για εκπομπές. Εφόσον επρόκειτο για «λειτουργία διαφορετική από την επεξεργασία πληροφοριών» [13], η κατάταξη έγινε στην κλάση 8543. Το αν αυτή η ειδική λειτουργία προσομοιάζει με τη λειτουργία των Vista Board δεν μπορεί να διαπιστωθεί από το Δικαστήριο. Η διαπίστωση αυτή αποτελεί έργο του εθνικού δικαστηρίου.

26. Τα άλλα παραδείγματα που έφερε η Επιτροπή αφορούν μια μηχανή για τον έλεγχο βιομηχανικών σχεδίων και μια μηχανή για τον έλεγχο της παραγωγής χάρτου. Ούτε στις περιπτώσεις αυτές το Δικαστήριο μπορεί, βάσει των στοιχείων που διαθέτει, να συγκρίνει τις εν λόγω μηχανές με τα εν προκειμένω επίδικα Vista Board. Ακόμη όμως και στην περίπτωση των παραδειγμάτων αυτών προκύπτει ότι πρόκειται για συστήματα με μια ειδική λειτουργία, που κατατάχθηκαν ανάλογα με την ειδική αυτή λειτουργία. Δεν προκύπτει όμως πώς θα έπρεπε να καταταγούν τα μεμονωμένα μέρη ενός τέτοιου συστήματος. Δεδομένου ότι η μηχανή πρέπει να καταταγεί, για τον λόγο και μόνο ότι έχει σχεδιαστεί για συγκεκριμένη λειτουργία, ανάλογα με τη λειτουργία αυτή, δεν προκύπτει σαφώς πώς πρέπει να καταταγούν τα μεμονωμένα μέρη της, εφόσον αποχωριστούν από τη λειτουργική ενότητα και χρησιμοποιηθούν ενδεχομένως για άλλους σκοπούς. Για τη λειτουργική ενότητα δεν υπάρχει ρητή ρύθμιση, όπως για τα συστήματα επεξεργασίας πληροφοριών, σύμφωνα με την οποία οι κατ' ιδίαν μονάδες, ακόμη και όταν παρουσιάζονται χωριστά, υπάγονται στην ίδια κλάση με το σύστημα [14].

27. Στην περίπτωση όμως των Vista Board δεν πρόκειται ακριβώς για μια λειτουργική ενότητα που έχει σχεδιαστεί για μία μοναδική και επακριβώς καθορισμένη λειτουργία. Αυτή η συσκευή μπορεί το πολύ να αποτελεί συστατικό μέρος ενός τέτοιου συστήματος. Επομένως, δεν τίθεται, για το Vista Board, θέμα κατατάξεως σύμφωνα με τη σημείωση 4 του τμήματος XVI. Τα παραδείγματα κατατάξεως που επικαλέστηκε η Επιτροπή δεν είναι επομένως χρήσιμα στην προκειμένη περίπτωση, τουλάχιστον στο μέτρο που πρόκειται για συστήματα.

28. Εξάλλου, το κριτήριο οριοθετήσεως που επικαλέστηκε εν προκειμένω η Επιτροπή δεν ανταποκρίνεται στο κριτήριο που χρησιμοποίησε στην περίπτωση των παραδειγμάτων αυτών η επιτροπή εναρμονισμένου συστήματος. Το γεγονός ότι ένα σύστημα έχει σχεδιαστεί για μία μοναδική

13 — Επεξηγηματικές σημειώσεις του εναρμονισμένου συστήματος σχετικά με τη σημείωση 5 Ε του κεφαλαίου 84, βλ. πιο πάνω σημείο 8.

14 — Σημείωση 5 Β του κεφαλαίου 84.

και επακριβώς καθορισμένη λειτουργία δεν αλλάζει. Εφόσον όμως η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η ιδιαίτερη ιδιότητα των Vista Board σε μερικά έτη δεν θα είναι πλέον «ιδιαίτερη», οπότε τα Vista Board θα μπορούν να καταταγούν στην κλάση 8471, τούτο σημαίνει ότι δεν θεωρεί κρίσιμη την ιδιαιτερότητα του σχεδιασμού, αλλά το αν η ιδιότητα των Vista Board ανήκει στον συνήθη εξοπλισμό ενός υπολογιστή. Το κριτήριο οριοθετήσεως μεταξύ επεξεργασίας πληροφοριών και επεξεργασίας εικόνων που προτείνει εν προκειμένω η Επιτροπή δεν ανταποκρίνεται συνεπώς στο κριτήριο της ειδικής λειτουργίας που χρησιμοποίησε η επιτροπή εναρμονισμένου συστήματος.

29. Συμπληρωματικά θα ήθελα να επισημάνω ότι το κριτήριο του συνήθους εξοπλισμού ενός υπολογιστή δεν μου φαίνεται ενδεδειγμένο για την οριοθέτηση της εννοίας της επεξεργασίας πληροφοριών. Όπως επανειλημμένως έχει κρίνει το Δικαστήριο, το αποφασιστικό κριτήριο για τη δασμολογική κατάταξη των εμπορευμάτων πρέπει να αναζητείται γενικώς στα αντικειμενικά χαρακτηριστικά και στις αντικειμενικές ιδιότητές τους, όπως ορίζονται στο κείμενο της κλάσεως του Κοινού Δασμολογίου και στις σημειώσεις των τμημάτων ή των κεφαλαίων [15]. Το κριτήριο του συνήθους εξοπλισμού δεν νομίζω ότι πληροί τις προϋποθέσεις αυτές. Εξαρτάται σε πολύ μεγάλο βαθμό από τους όρους της αγοράς, καθώς και από την προσφορά και τη ζήτηση, και μεταβάλλεται χρονικά με υπερβολικά μεγάλη ταχύτητα.

30. Έστω και αν η Επιτροπή επισημαίνει ότι πρέπει απλώς να διαπιστώνεται μόνον ο συνήθης εξοπλισμός κατά τον χρόνο εισαγωγής των εμπορευμάτων, το έργο αυτό μου φαίνεται — ακόμα και για έναν ειδικό — πολύ δύσκολο. Η Επιτροπή επικαλείται επιπλέον μια απόφαση του Δικαστηρίου, σύμφωνα με την οποία το στάδιο στο οποίο βρίσκεται η τεχνολογία κατά τον χρόνο της εισαγωγής μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως κριτήριο για την κατάταξη ενός εμπορεύματος. Είναι έργο του εθνικού δικαστηρίου, ενδεχομένως με τη βοήθεια πραγματογνώμονα, να εξετάσει το στάδιο στο οποίο βρίσκεται η τεχνολογία κατά τον χρόνο της εισαγωγής [16].

31. Επ' αυτού πρέπει να επισημανθεί ότι το Δικαστήριο εξετάζει αυτή τη δυνατότητα μόνον όταν το Κοινό Δασμολόγιο αναφέρει ένα «σχετικό κριτήριο» [17], το οποίο αναφέρεται τουλάχιστον έμμεσα στις συνηθισμένες κατά τον χρόνο της εισαγωγής τεχνολογικές δυνατότητες στη βιομηχανία ηλεκτρονικών. Κατά τα λοιπά, είναι έργο των αρμοδίων κοινοτικών οργάνων να λάβουν υπόψη την τεχνολογική εξέλιξη και να τροποποιήσουν το Κοινό Δασμολόγιο [18]. Είναι αμφίβολο αν η έννοια της επεξεργασίας πληροφοριών αποτελεί τέτοιο σχετικό κριτήριο. Θα μπορούσε όμως να γίνει δεκτό ότι η έννοια αυτή είναι σχετική, στο μέτρο που μπορεί να υπαχθεί στην έννοια αυτή μόνον η επεξεργασία πληροφοριών που ανταποκρίνεται εκάστοτε στην τεχνολογική εξέλιξη. Ο όρος «τεχνολογική εξέλιξη» δεν μπορεί όμως, κατά την άποψή μου, να συγκριθεί, στην περίπτωση αυτή, με τον όρο «συνήθης εξοπλισμός» ενός υπολογιστή. Η χρησιμοποίηση μιας μηχανής επεξεργασίας πληροφοριών, που ανταπο-

15 — Απόφαση Siemens Nixdorf, όπ.π. υποσημείωση 5, σκέψη 11, καθώς και απόφαση της 10ης Οκτωβρίου 1985, 200/84, Daiber (Συλλογή 1985, σ. 3363, σκέψη 13).

16 — Απόφαση της 19ης Νοεμβρίου 1981, 122/80, Analog Devices (Συλλογή 1981, σ. 2781, σκέψη 20).

17 — Απόφαση Analog Devices, όπ.π. υποσημείωση 16, σκέψη 20.

18 — Απόφαση Analog Devices, όπ.π. υποσημείωση 16, σκέψεις 20 και 13.

κρίνεται πλήρως στην τεχνολογική εξέλιξη, δεν είναι υποχρεωτικό να ανήκει συγχρόνως και στον συνήθη εξοπλισμό ενός υπολογιστή. Για τον λόγο αυτό θεωρώ ότι το κριτήριο οριοθετήσεως που προτείνει η Επιτροπή δεν είναι το κατάλληλο κριτήριο.

32. Δεν υπάρχει συνεπώς λόγος που να εμποδίζει την κατάταξη των Vista Board στην κλάση 8471. Η κατάταξη συστατικών μερών, όπως τα Vista Board, στην κλάση αυτή δεν οδηγεί, αντίθετα προς τους ισχυρισμούς της Επιτροπής, σε υπερβολική διεύρυνση του περιεχομένου της. Όπως προκύπτει από τους ισχυρισμούς της Επιτροπής, τα συστήματα που έχουν σχεδιαστεί για έναν και μοναδικό σκοπό κατατάσσονται, ως λειτουργικές ενότητες, ανάλογα με τις ιδιαίτερες λειτουργίες τους. Ούτε οι μηχανές που επιτελούν δική τους λειτουργία και περιέχουν μια αυτόματη μηχανή επεξεργασίας πληροφοριών ή εργάζονται απλώς με τέτοια μηχανή κατατάσσονται στην κλάση 8471. Δεν είναι επομένως προφανές για ποιο λόγο η κατάταξη συστατικών μερών, όπως τα Vista Board, που ενσωματώνονται σε μια αυτόματη μηχανή επεξεργασίας πληροφοριών για να επεξεργάζονται πληροφορίες, θα οδηγούσε σε υπερβολική διεύρυνση της κλάσεως 8471.

33. Το συμπέρασμα αυτό επιρρωννύεται από το γεγονός ότι ένα μέρος της λειτουργίας των Vista Board — αυτό δεν αμφισβητείται — αντιστοιχεί στη λειτουργία μιας συνηθισμένης κάρτας γραφικών, η οποία — όπως επίσης δεν αμφισβητείται — κατατάσσεται στην κλάση 8471. Ακόμη και η πρόσθετη λειτουργία των Vista Board, η μετατροπή και ψηφιοποίηση εξωτερικών σημάτων ανήκει στις κρίσιμες λειτουργίες της επεξεργασίας πληροφοριών, έστω και αν καθίσταται δυνατή μόνο χάρη στην επεξεργασία των πληροφοριών από την κεντρική ενότητα. Η προσφεύγουσα της κυρίας δίκης ορθά επισημαίνει ότι η λειτουργία αυτή μπορεί να συγκριθεί με τη λειτουργία του πληκτρολογίου ή του ποντικιού του υπολογιστή. Επί του ζητήματος κατά πόσον τα Vista Board αποτελούν, κατά τα λοιπά, απλώς κάρτες γραφικών παραστάσεων υψηλότερης ποιότητας ή επιτελούν περαιτέρω λειτουργίες μπορεί, όπως προαναφέρθηκε, να αποφανθεί μόνο το εθνικό δικαστήριο, ενδεχομένως με τη βοήθεια πραγματογνώμονα. Αν αποδειχθεί ότι οι λειτουργίες των Vista Board αντιστοιχούν στις λειτουργίες ενός Media Composer, θα πρέπει τα Vista Board, όπως αντίστοιχα και τα Media Composer, να καταταγούν σύμφωνα με την ιδιαίτερη λειτουργία της παραγωγής προγραμμάτων βίντεο.

34. Ενόψει του αριθμού των μεμονωμένων τμημάτων που αναφέρονται στην περιγραφή του προϊόντος Media Composer είναι όμως αμφίβολο κατά πόσον το Vista Board ή το αντίστοιχο τμήμα του Media Composer επιτελεί, ως μεμονωμένο στοιχείο του συνολικού συστήματος, τις ίδιες λειτουργίες όπως και το ίδιο το σύστημα. Το σύστημα αυτό, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην περιγραφή προϊόντος που προσκόμισε η Επιτροπή, περιέχει, μεταξύ άλλων, εκτός από την κάρτα NuVista που αντιστοιχεί στο Vista Board, μια κεντρική μονάδα επεξεργασίας πληροφοριών, δύο οθόνες, ένα πληκτρολόγιο, συγκεκριμένο πρόγραμμα και, εκτός από άλλες κάρτες, μια κάρτα υποστηρίξεως ήχου. Αμφιβολίες δημιουργεί επίσης ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας ότι το Vista Board δεν αποτελεί ειδική συσκευή για παραγωγές βίντεο. Η προ-

σφεύγουσα επισημαίνει αντίθετα ότι σε καμία περίπτωση το Vista Board δεν επεξεργάζεται ή διασκευάζει «εικόνες». Μπορεί μόνον, ως πρόσθετη λειτουργία, να ψηφιοποιεί αναλογικά ηλεκτρικά σήματα που προέρχονται από βιντεοκάμερες και να υποστηρίζει τον υπολογιστή κατά την επεξεργασία των ψηφιακών πληροφοριών, που πρέπει στη συνέχεια να εμφανίζονται στην οθόνη. Είναι όμως έργο του εθνικού δικαστηρίου, ενδεχομένως με τη βοήθεια πραγματογνώμονα, να προβεί σε σύγκριση των λειτουργιών των Vista Board με τις λειτουργίες του Media Composer.

Γ — Πρόταση

35. Κατόπιν των προηγουμένων σκέψεων προτείνω να δοθεί η ακόλουθη απάντηση στα προδικαστικά ερωτήματα:

«Η σημείωση 5 Β του κεφαλαίου 84 του Κοινού Δασμολογίου (Συνδυασμένες Ονοματολογίες 1988 έως 1991) έχει την έννοια ότι η επεξεργασία εικόνων, όπως αυτή που μπορεί να πραγματοποιηθεί με τα Vista Board, δεν πρέπει να θεωρηθεί ως "ειδικό έργο" υπό την έννοια της ανωτέρω διατάξεως, δηλαδή ως "λειτουργία διαφορετική από την επεξεργασία πληροφοριών", άρα τα εμπορεύματα αυτά πρέπει να καταταγούν στην κλάση 8471, εκτός αν οι λειτουργίες τους αντιστοιχούν στις λειτουργίες ενός Media Composer, το οποίο έχει σχεδιαστεί για την εγγραφή ψηφιακών εικόνων βίντεο, την παραγωγή αποτελεσμάτων (εφφέ) βίντεο και το μοντάζ προγραμμάτων βίντεο για εκπομπή. Στο εθνικό δικαστήριο απόκειται να διαπιστώσει, διατάσσοντας εν ανάγκη τη διενέργεια πραγματογνωμοσύνης, αν υπάρχει πράγματι η αντιστοιχία αυτή.»